

GIỚI THIỆU ĐỀ TÀI KHOA HỌC

HOÀN THIỆN PHÁP LUẬT KIỂM TOÁN NHÀ NƯỚC NHẪM NÂNG CAO HIỆU LỰC, HIỆU QUẢ PHÒNG, CHỐNG THAM NHŨNG, LÃNG PHÍ Ở VIỆT NAM

CHỦ NHIỆM ĐỀ TÀI: ThS. NGÔ VĂN TUẤN

Đề tài khoa học cấp Quốc gia

Cơ quan chủ trì: Trường Đào tạo và Bồi dưỡng nghiệp vụ kiểm toán

Thời gian nghiên cứu: Năm 2020-2023

Trong quá trình phát triển và hoạt động, Kiểm toán nhà nước Việt Nam, ngoài việc thực hiện các chức năng, nhiệm vụ chung trong kiểm toán việc quản lý, sử dụng tài chính, tài sản công, đã ngày càng chú trọng đến việc tham gia, phát huy vai trò của Kiểm toán nhà nước đối với phòng, chống tham nhũng, tiêu cực, lãng phí thông qua việc không ngừng hoàn thiện pháp luật.

Từ thực tiễn hoạt động kiểm toán cho thấy, mặc dù Kiểm toán nhà nước đã đạt được những đóng góp nhất định trong phòng, chống tham nhũng, tiêu cực, lãng phí, song kết quả còn nhiều hạn chế, vai trò của kiểm toán đối với phòng, chống tham nhũng, tiêu cực, lãng phí còn chưa tương xứng với địa vị pháp lý của Kiểm toán nhà nước trong hệ thống các cơ quan kiểm tra, kiểm soát việc quản lý, sử dụng tài chính, tài sản công. Trước những yêu cầu ngày càng cao của Đảng, Nhà nước đối với kiểm toán nhà nước trong công cuộc phòng, chống tham nhũng, tiêu cực, lãng phí, đòi hỏi Kiểm toán nhà nước phải tiếp tục nghiên cứu, hoàn thiện một cách hệ thống, toàn diện cả về mặt pháp luật và hoạt động thực tiễn về vị trí, chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn và trách nhiệm của Kiểm toán nhà nước; về tổ chức hoạt động và phương pháp, công nghệ kiểm toán... đối với phòng, chống tham nhũng, tiêu cực, lãng phí. Từ đó, tiếp tục đổi mới, phát triển tổ chức, hoạt động kiểm toán của Kiểm toán nhà nước để phát huy ngày càng đầy đủ, hiệu lực, hiệu quả trong công tác phòng, chống tham nhũng, tiêu cực, lãng phí với vị thế là một công cụ kiểm tra, kiểm soát mạnh và hữu hiệu của Đảng và Nhà nước.

Trên cơ sở mục tiêu và nhiệm vụ đã đặt ra, đề tài đã có những đóng góp sau:

Một là, hệ thống hóa cơ sở lý luận pháp luật kiểm toán nhà nước trong phòng, chống tham nhũng, tiêu cực, lãng phí. Trong đó khẳng định vị trí, vai trò, chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn, trách nhiệm của Kiểm toán nhà nước đối với phòng, chống tham nhũng, tiêu cực, lãng phí. Đề tài đã nêu bật những nhân tố chủ yếu tác động đến hiệu lực, hiệu quả phòng, chống tham nhũng của Kiểm toán nhà nước, gồm: Nhóm nhân tố về môi trường kinh tế - xã hội và pháp luật tác động đến hiệu lực, hiệu quả phòng, chống tham nhũng,

tiêu cực, lãng phí; nhóm nhân tố về sự phối hợp của Kiểm toán nhà nước với các cơ quan quản lý tài chính công và các cơ quan có chức năng phòng, chống tham nhũng, tiêu cực, lãng phí của Nhà nước; nhóm nhân tố về nguồn lực kiểm toán của Kiểm toán nhà nước tác động đến hiệu lực, hiệu quả phòng, chống tham nhũng, tiêu cực, lãng phí.

Hai là, nghiên cứu kinh nghiệm quốc tế về phòng, chống tham nhũng, tiêu cực, lãng phí của một số tổ chức quốc tế và các cơ quan kiểm toán nhà nước về pháp luật, tổ chức đảm bảo pháp luật kiểm toán nhà nước của các quốc gia trong phòng, chống tham nhũng, tiêu cực, lãng phí. Qua đó đã rút ra hai nhóm bài học là: 1) Bài học kinh nghiệm trong xây dựng hệ thống pháp luật kiểm toán nhà nước trong phòng, chống tham nhũng, tiêu cực, lãng phí; 2) Bài học kinh nghiệm trong tổ chức thực thi pháp luật về kiểm toán nhà nước trong phòng, chống tham nhũng, tiêu cực, lãng phí.

Ba là, trình bày hệ thống pháp luật kiểm toán nhà nước trong phòng, chống tham nhũng, tiêu cực, lãng phí trên ba khía cạnh cơ bản: Hình thức, nội dung và bảo đảm thực thi pháp luật. Các nội dung cụ thể về vị trí, vai trò, chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn của Kiểm toán nhà nước trong phòng, chống tham nhũng, tiêu cực, lãng phí được thể hiện rõ nét và đầy đủ.

Bốn là, nêu bật được hoạt động kiểm toán đối với phòng, chống tham nhũng, tiêu cực, lãng phí; mục tiêu, đối tượng, phạm vi kiểm toán và các kết quả phát hiện, xử lý tham nhũng, tiêu cực, lãng phí trong hoạt động kiểm toán của Kiểm toán nhà nước; các phát hiện kiểm toán, đề xuất, kiến nghị khắc phục sơ hở, bất cập về cơ chế chính sách của Nhà nước. Kết quả của hiệu lực, hiệu quả kiểm toán của Kiểm toán nhà nước trong phòng, chống tham nhũng, tiêu cực, lãng phí được đề cập cụ thể qua các khía cạnh: 1) Các phát hiện và xử lý kiến nghị, ý kiến tư vấn của Kiểm toán nhà nước; 2) Phát triển hệ thống pháp luật kiểm toán nhà nước; và 3) Tổ chức hoạt động kiểm toán của Kiểm toán nhà nước đối với phòng, chống tham nhũng, tiêu cực, lãng phí. Các hạn chế và các nhóm nguyên nhân làm hạn chế hiệu lực, hiệu quả của Kiểm toán nhà nước trong phòng, chống tham nhũng, tiêu cực, lãng phí được phân tích rõ ràng, cụ thể. Đề tài đã đưa ra những vấn đề về pháp luật và hoạt động kiểm toán của Kiểm toán nhà nước để hoàn thiện nhằm nâng cao hiệu lực, hiệu quả phòng, chống tham nhũng, tiêu cực, lãng phí

Năm là, đưa ra các quan điểm định hướng hoàn thiện pháp luật kiểm toán nhà nước để nâng cao hiệu lực, hiệu quả phòng, chống tham nhũng, tiêu cực, lãng phí. Pháp luật kiểm toán nhà nước được hoàn thiện thông qua các nhóm giải pháp: 1) Hoàn thiện hình thức pháp luật; 2) Hoàn thiện nội dung pháp luật kiểm toán nhà nước; và 3) Hoàn thiện chuẩn mực kiểm toán nhà nước và các phương thức kiểm toán trong phòng, chống tham nhũng, tiêu cực, lãng phí. Đề tài cũng đề xuất các giải pháp để đảm bảo thực thi pháp luật kiểm toán nhà nước và nâng cao hiệu lực, hiệu quả phòng, chống tham nhũng, tiêu cực, lãng phí. Hệ thống tiêu chí cũng được xây dựng nhằm đánh giá mức độ đóng góp của hoạt động kiểm toán nhà nước đối với phòng, chống tham nhũng, tiêu cực, lãng phí ■

HẢI NAM giới thiệu